

STOPEM DO PAŘÍŽE

14. - 23. 3. 1992

J sme čtyři. Odjíždíme do Paříže na seminář, který pořádá jeden z pařížských AIESECů. Jak už to ale mezi studenty bývá, peněz není nazbyt a proto se chceme do Paříže a zpátky dopravit stopem. Teda, ne všichni, jen Radim Cmiel, Čenda Honsa a já. Eva Křížovská pojede tam i zpět autobusem. Sraz jsme si dali v neděli ve 3 hodiny odpoledne pod Eiffelovkou. Jsem zvědav, kolik se nás tam sejde...

Praha - Frankenthal - Paříž

Den 1, sobota 14. 3.

B rzy dopoledne stojíme v Praze na klasickém stopovacím místě pro cesty na západ - Rozvadovské spojce. Čenda stopuje sám, my s Radimem jedeme spolu. Jako první nám staví pán ve staré oktávce. Bere nás proto, že jsme ho vůbec stopovali. Stopaři prý hned přestanou stopovat, když ho vidí přijíždět, protože se chtějí dopravit rychle. Nás tak vzal i proto, že jsem ho vůbec stopli. Před Plzní mu ale oktávka nějak vypovídá poslušnost a zase jsme „na ulici“.

Od teď nás stíhá smůla. Buď strašně dlouho čekáme, nebo nás někdo sveze nanejvýš pár kilometrů. Kolem třetí odpoledne, kus od česko- německých hranic, děláme radikální rozhodnutí: dělíme se. Dva kluky přeci jen málokdo vezme, což si po dnešní zkušenosti uvědomujeme ale až teď. Snad budeme mít jednotlivě víc štěstí.

Je to neuvěřitelný, ale rozdělení nám opravdu pomáhá. Během asi dvaceti minut jsme oba pryč a už fičíme směrem k Německu. Každý v jiném autě samozřejmě. Nejdřív má štěstí Radim, pak i já. Mě veze nějaký Čech žijící v Německu. Jede do Norimberka, takže mě vysazuje na dálnici u jedné benzínové pumpy.

Nejspíš mám fakt štěstí, protože mě po pár minutách berou nějakí dva američtí vojáci. Jsou v civilu a jedou z Regensburga zpět na leteckou vojenskou základnu, která je snad někde u Darmstadtu. Silnice zásadně nazývají čísla (teď třeba jedeme po trojce), je prostě vidět, že jsou to vojáci. Jedu s nima až k Darmstadtu, kde mě vysazují u další benzínové pumpy.

Čekám asi půl hodiny, občas se někoho zeptám, jestli nejede tím směrem, kterým potřebuju. Nakonec mám štěstí a jedu s jedním párem dál. U vesničky Frankenthal sjíždí z dálnice. Nechávám se vysazovat a na nájedzu na dálnici hned začínám stopovat dál. Je už tma, asi 10 večer. Nikdo nechce zastavit, čemuž se v tuhle dobu ani nedivím, Teď už vím, že jsem udělal zásadní chybu, když jsem se nechal svézt z dálnice. Tam se dá stopovat skvěle, ale jenom u pump. Přemýšlím, že bych k nejbližší pumpě na dálnici došel. Nejbližší je odsud asi 7 kilometrů, takže pro noční procházku docela daleko.

Asi v 11 to balím a přestávám stopovat. Jdu do vesničky jen tak se projít. vypadá docela pěkně, i když je v tuto denní (noční) dobu úplně opuštěná. Je čas myslet na přespání. S tímhle jsem ale nepočítal, takže nemám ani spacák. Navíc je březen, takže noci nejsou nejteplejší.

Nejdřív zkouším benzínovou pumpu. Mám smůlu. Asi nevypadám dost důvěryhodně a pumpařka se nedá obměkčit. Kousek od benzínky je autobusová zastávka. Lehám si tam. Po dvou hodinách spánku se probouzím zimou. Je něco po jedné. Musím si najít něco teplejšího. Zkouším telefonní budku, která je hned přes ulici. Je sice prťavá, ale alespoň krytá.

Den 2, neděle 15. 3.

K romě jednoho vyrušení ve 4 ráno, kdy někdo chtěl telefonovat, jsem nebyl celou noc ničím dalším rušen. Vstávám v sedm. Jsem rozlámanej (telefonní budky přeci jen nejsou konstruovány na přespávání), ale to nejhorší - studenou noc - mám už za sebou. Snídám a asi půl hodiny se mátožně potácím po Frankenthalu, abych se pořádně probudil. Pak mířím k místní benzínce, abych zase začal stopovat. Bere mě Němec se synem. Nevezu se s nima sice moc daleko, ale to hlavní splnili. Dostali mě na dálnici. Říkám jim, že jedu do Paříže a oni mi na staví na benzínce na dálnici a ukazují auto s pařížskou poznávací značkou. Ať to prý zkusím, třeba budu mít štěstí.

Hm, štěstí nemám, alespoň ne s tímhle autem s pařížskou značkou. Nakonec mě ale bere jedna paní taky s francouzským autem. Je to Němka, která se vdala do Francie (od začátku mi bylo divný, že by mě vzala Francouzka, která ještě umí anglicky). Nakonec to štěstí přeci jen mám, protože bydlí na předměstí Paříže.

Paříž

Do Paříže přijíždíme po druhé hodině odpoledne. Z Prahy jsem ujel 1186 km asi za 30 hodin. Vysazuje mě u jedné stanice metra a ještě mi dává nějaké jízdenky. Jsem prostě klikař.

Vypadá to, že se do té třetí hodiny pod Eiffelovku přeci jen dostanu. V metru nejdřív drahnou dobu studuju systém jejich linek a nakonec nasedám na metro do centra. Hned mě překvapuje kolik různých národností tady. Nejvíce je černochů, pak Indové.

Ve tři odpoledne jsem opravdu pod Eiffelovkou. Je to hodně zvláštní pocit. Eiffelovka je krásná a vůbec celá Paříž je taková majestátní. Jsem rád, že jsem konečně tady a jsem zvědavý, kdy (a jestli vůbec) se objeví kluci a Eva. Hned

vidím Čendu. Ten tady byl ještě přede mnou (asi se nezdržel tolik, jako my s Radimem). Prý byl až někde v Lucembursku, kde přenocoval u jedněch lidí, co ho vzali. Pak přichází Radim - taky teda šťastně dojel. Eva přijede až někdy večer autobusem.

Chvilí jen tak sedíme pod Eiffelovkou a kecáme o zážitcích z cesty, pak se vydáváme telefonovat Nathalie, což je hlavní organizátorka celé akce (taky studentka). Naštěstí bydlí kousíček od Eiffelovky, taky v 7. okrsku, takže během půl hodiny jsme u ní. Má pronajatý malý podkrovní byteček, ve kterém nejsou žádná okna ve stěnách, jen jedno na stropě. Má svůj počítač, což se mi zdá v porovnání s životem studentů v Čechách nepředstavitelné. Je trochu zmatená, ale jinak docela příjemná, anglicky mluví s typicky francouzským přízvukem. Já budu bydlet u jedné její kámošky (Muriel Le Bouteiller) v Clichy, což je čtvrť na severozápadě Paříže. Každý z nás taky dostává program semináře a týdenní kupón na městskou dopravu.

Večer se konečně setkáváme i s Evou.

Den 3, pondělí 16. 3.

Ráno začíná oficiální program týdne. Všichni máme sraz a jdeme se podívat na pařížskou burzu cenných papírů. Barák je to moc pěkný, ale uvnitř jsem byl trochu zklamaný. Představoval jsem se burziánský fofr, kdy na sebe budou všichni křičet, a zatím je tam klid. Možná je to tím, že je teprve ráno a ještě k tomu pondělí.

Program je udělaný celkem dobře, protože se střídají domluvené akce a volno. V Paříži jsem poprvé, takže toho volna chci využít. Stejně se na to dívají i ostatní.

Míříme na Pere-Lachaise. Jedeme metrem. Metro je tady skvěle značené, takže se skoro nedá ztratit. Pařížské metro má nejen několikanásobně víc linek než metro pražské, ale dokonce metra dvě. Normální a RER. Obě se na některých stanicích stýkají, takže je možné jednoduše přestupovat. RER je rychlejší, nestaví na všech zastávkách a jezdí až daleko za Paříž.

Pere-Lachaise je velice známý hřbitov. Nejprve vstoupil do dějin jako místo, kde byli roku 1871 popraveni komunardi - pařížští vzbouřenci. Z jejich obětí později vzniklo hnutí, které na následujících více než 100 let otrávil ovdůšil na celé zeměkouli - komunismus. Na Pere-Lachaise je pochováno mnoho francouzských i cizích velikánů - Balzac, Hugo, Piaf. Dnešní mladá na toto místo ale jezdí kvůli někomu úplně jinému. Uvedená jména buď vůbec neznají, nebo jim nic nefkají. Za to znají jméno jiné: Jim Morrison. Ano, je zde pochován legendární zpěvák legendárních Doors. Náhrobní deska, kterou vidíme ale není původní. Ta byla během let „uctívání“ fanoušky tak poškozena, že musela být nahrazena deskou novou, střídmější. Navíc ji hlídá policista.

Přesun k chrámu **Notre Dame** trvá metrem jen pár minut. Stanice metra tady jsou každých pár set metrů - Paříž musí být úplně prošpikovaná tunely.

Gotická Notre Dame se právě opravuje, takže jeho věže jsou obestavěné lešením. I tak je ale výhled z té výšky skvělý. Dole si na chvilku sedáme na lavičku a obědváme.

Paříž je plná kontrastů. Pokud sledujete místní architekturu, uvidíte jich desítky, ba stovky. Architekti v Paříži se nebojí experimentovat. Mnohdy jsou za své výtvořky silně odsouzeni, aby jim za pár let, v horším případě pár desítek let, Pařížané a posléze i celá Francie za pravdu. Stejně se stavěli k Eiffelově věži, stejně se stavěli k širokým pařížským bulvárům, stejně se teď staví k **Centre Georges Pompidou**, či ke čtvrti La Défense. My teď stojíme před tím prvním - kulturním centrem pojmenovaným po prezidentovi Pompidou.

Hm,... ještě že nejsem Pařížan, protože jinak bych asi patřil k těm konzervativním, co spílají architektům co to zase vyplodili za pokus. Jelikož ale nejsme Pařížan, můžu říct, že je to stavba... jaké bych jen zvolil slovo... zajímavá. Posuďte sami - skleněný kvádr o výšce pětipatrového domu, jenž je obehnán lešením (které patří k budově) na němž z jedné strany visí obrovské jezdící schody a z ostatních stran změř různě velkých, různobarevných trubek. Asi ho stavěl nějaký bývalý instalatér. Holt architekt viděl dál do budoucnosti než my ostatní zmatenci a už si tak trochu dokážu představit zděšení Pařížanů na konci 19. století, když jim mezi jejich krásnými kamennými domy vyrostla železná obluda - Eiffelova věž. To ale nic nemění na tom, že Centre Pompidou je zajímavá stavba, která se právě tím jaká je hodí do experimentující Paříže.

A ještě jedno centrum, tentokrát obchodní. Jmenuje se **Forum des Halles** a je to propletenec nadzemních i podzemních obchůdků, tunýlků, fontán, pyramid a bůhví co před našimi zraky ještě zůstalo ukryto.

Den 4, úterý 17. 3.

Je zataženo a deštivo. Možná proto, abychom si tu šed' předměstí kam jedeme vychutnali v těch správných barvách. Hned ráno totiž směřujeme RERem na předměstí, kde sídlí vydavatel prestižního francouzského deníku **Le Monde**. Budova nakladatelství se na toto předměstí vůbec nehodí. Je moderní, kolem jen upravené okolí. Máme přednášku o deníku a i exkursi přímo do provozu. Jako zajímavost si odnášíme kopii vydání **Le Monde** z roku 1944.

Náš volný program začíná na širokém bulváru Champs Elysées - Elysejská pole. Jeden z nejznámějších bulvárů v Evropě je jeden velký obchod. Své obchody tady mají desítky světoznámých značek, mezi nimi samozřejmě dominují firmy francouzské. Na severním konci bulváru stojí **Vítězný oblouk**, největší vítězný oblouk na světě, který byl postaven na příkaz Napoleona na oslavu francouzské armády. Na horní plošinu se dá vyjet výtahem.

Odpoledne si jdeme prohlédnout jednu opravdovou „chuťovku“: **pařížské kaseматы**. V těchto katakombách, které jsou tvořeny desítkami tunelů pod Paříží, je totiž jedna z největších kostnic v Evropě. Celé dlouhé „ulice“ v podzemí jsou zde lemovány kostmi a lebkami naskládanými ve vysokých řadách do různých ornamentů, např. křížů apod. V katakombách bylo kdysi i vězení. Jako pozůstatek na onu dobu můžeme dnes vidět v malých jeskyních, dřívějších celách, vytesané miniaturní domečky, zámky a jiné výtvoři krátké chvíle kajcníků.

Odpoledne jsme všichni účastníci semináře přijati u starosty Paříže 7 a den zakončujeme ve starém městě. Procházíme se pod do noci zářící Eiffelovkou a starými uličkami v okolí, plnými malých i větších restaurací a hospůdek.

Den 5, středa 18. 3.

Versailles je údajně chloubou Francie. Slovíčko „údajně“ jsem si přidal sám, protože třebaže na někoho opravdu působí jako chloubou Francie, na mě ne. Kdo viděl třeba jen některé naše zámky, určitě se neubrání srovnání, které podle mě vychází v neprospěch Versailles. Rozhodně je to zámek krásný, s ještě krásnějším okolím. Bohužel ale působí dost prázdně - jak uvnitř, tak v zahradách. Zachováno je asi jen 7% vnitřního vybavení a právě to Versailles moc nepřidá. Zahrady jsou příjemné, ale jejich krása vynikne až z letadla. Ze země to nevypadá o nic líp, než třeba zahrada v zámku Lednice.

Dost mě šokovalo, že král s manželkou každé ráno vstávali a ulehali před všemi služebníky rozmístěnými kolem jejich nejvyššího páru v zemi. To pro případ, že by některý z nich něco při tomto složitém úkonu potřeboval.

Po obědě se vydáváme podívat se na Paříž trochu z výšky - na **Eiffelovu věž**. Každý den na ni jedním ze čtyřech pylonů vystoupí tisíce lidí. Fronty jsou neuvěřitelné. Bodejť, každý, včetně nás, si nechce nechat ujít zážitek z výstupu (nebo výtahu) na tuto pařížskou dominantu. Jelikož nemáme příliš financí, vycházíme po 670schodech jen do 2. patra. Výtahy pak pokračují až na vrchol, do patra třetího.

I z 2. patra je ale pěkný rozhled. Paříž je ale opět pokrytá smogem, takže nejlepší výhled je na ty lidské mravenečky hemžící se přímo pod Eiffelovkou. Podél ochozu jsou popsány dominanty, které je možné na obzoru vidět. Ve druhém patře je obrovský digitální panel a pod ním graf ukazující počty návštěvníků ve všech letech od jejího otevření roku 1889. Je to počítadlo návštěvníků. V okamžiku, kdy si ho fotíme, je na něm číslo 140.933.762. Počty návštěvníků se každý rok zvyšují. V tomto století jich bylo nejméně během obou světových válek.

Od Eiffelovky se jdeme podívat k Louvre. Tato obrovská galerie mě ale nijak moc neláká, tak se alespoň procházím parkem v okolí.

Dnešní večer jdeme na jednu z největších diskoték v Paříži - **La Loco**. Shodou okolností sousedí s vyhlášeným nočním klubem **Moulin Rouge**, jehož červený mlýn s točícími se lopatkami svítí každou noc do šera Boulevard de Clichy, hlavní pařížské ulice červených luceren.

Diskotéka je opravdu velká. Ve třech patrech tři velké sály, v každém hrajou jinou hudbu. Zakouřeno je ale všude stejně a to dost. Odcházím celkem pozdě. Naštěstí to mám domů jen kousek, takže můžu jít pěšky.

Zvoním u domu kde bydlím, ale nikdo mi neotevřívá. Po několika minutách mě pouští nějaká paní, která jde do domu. První dveře jsem tak překonal, teď ještě druhé, ty od bytu. Zvoním, zvoním, zvoním, ale nikdo neotevřívá. Dnes jsou všechny dveře nějak zakleté! Nedá se nic dělat, budu asi muset přespat na schodech. Už se ukládám ke spánku, když se otevrou dveře o patro výš a nějaký Francouz na mě začne mluvit. Francouzsky nerozumím, tak dělám že spím. Francouz pořád mluví a mluví, jako by mě k něčemu přemlouval. K čemu to jsem se dozvěděl za pár minut. Jak mluvil dlouho, tak už to asi nejspíš nemohl vydržet a ukojil se přímo ve dveřích. Ještě že jsem „spal“, jinak nevím, co by následovalo.

Den 6, čtvrtek 19. 3.

Dospal jsem na schodech a brzy ráno odcházím do města. Koupit si snídani a na sraz s ostatními. Chceme se jet podívat do La Défense.

La Défense je supermoderní čtvrť, jeden z dalších architektonických pokusů. Tentokrát ale dost megalomanský. Francouzi chtěli vytvořit něco, co by bylo „osou do 21. století“. Prodloužili přímku vedoucí od Louvre přes Place de la Concorde, Champs Elysées, Vítězný oblouk až za Seinu a tady postavili La Défense. Čtvrť je zakončena **Velkou archou**, která symbolizuje oko do 21. století (za Archou už je jenom hřbitov - opravdu, nekecám!).

Čtvrť je to opravdu zajímavá. Doprava je svedena do podzemí, kde jsou i garáže. Většina budov jsou kanceláře, proto jsou to skoro všechno mrakodrapy, někdy docela odvážných tvarů. Že jsou některé z nich kulaté nebo půlkruhové, to se zdá být celkem normální. Jsou tady ale i domy třeba s dírami uprostřed., před jiným mrakodrapem je vztyčena snad desetimetrová kovová kopie lidského prstu a ještě před jiným zase několikametrová pestrobarevné fantazie ve tvaru penisu. Samotná velká archa má tvar krychle s vydlabaným vnitřkem, skrz který vidíte do toho 21. století (já tam teda zatím vidím jen ten hřbitov). Ze shora je spuštěna úzká kovová konstrukce, kterou nahoru a dolů jezdí výtah. Jako u mnoha jiných budov v Paříži (třeba Eiffelovka, Vítězný oblouk, Montparnasse) i na Arše je totiž vyhlídková plošina.

Kolem oběda máme sraz před ústředím UNESCO. Úředníci hrají v parku svojí oblíbenou koulovanou a dobře se tím baví. Jakmile polední přestávka skončí, sbalí svoje koule a jdou zase pracovat.

Exkurse o UNESCO je zajímavá, člověk alespoň vidí, jak vypadá taková mezinárodní organizace.

Před společnou večeří všech účastníků semináře se ještě jdeme projít na **place de la Bastille**, které bylo 14. července 1789 místem povstání, po kterém následovala Francouzská revoluce. Na náměstí je nová **Bastille Opéra**, otevřená 14. července 1989, kde se teď uvádějí všechny pařížské opery.

Den 7, pátek 20. 3.

Hned ráno mřím na nádraží. Ne, ještě neodjízďím. To jen máme sraz před **Musée d'Orsay**, které je umístěno v bývalém vlakovém nádraží Gare d'Orsay. Docela dobré místo pro největší sbírku impresionismu na světě, ne? Možná je to proto, že v době vzniku bylo nádraží považováno za něco stejně „elegančního“, jako Eiffelova věž, tzn. jako vrchol výstřednosti a podivínství architektů. Výstava není špatná, ale já na „vysoké“ umění příliš nejsem. Víc se těším na další místo: Cité de la Science et de l'Industrie.

Cité de la Science et de l'Industrie je údajně nejlepší muzeum věd ve Francii. Je umístěno na předměstí, asi taky proto, že pro jeho realizaci nestačila jen nějaká budova v centru, ale byl zabrán celý velký areál. Muzeum tedy není jen jedna budova, ale komplex často dosti futuristických budov. Z budov je snad nejzajímavější „plouvající hračky koule“, tj. budova ve tvaru obrovské lesklé koule, umístěná ve čtvercovém bazénu, která jednou za hodinu hraje kolem dokola melodii. Řadu exponátů v muzeu je možné si přímo osahat, osedla, nebo jinak vyzkoušet. Samozřejmostí jsou rozmanité audiovizuální pořady.

V Cité jsme se zároveň i naobědvali a po návratu do centra se jen tak touláme po bulvárech. Paříž je opravdu rozložitá. Několikaproudé bulváry přímo v centru jsou neustále plné aut, takže smogu si tady člověk užije až až. Stačí ale přejít o pár ulic dál a dostanete se do tichého světa pověstných pařížských kaváren. Bohužel byly za hranicí dostupnosti mého studentského rozpočtu, takže jsem si dal jen jednu koblíhu a pozoroval lidi kolem. Jsou v pohodě.

Den končí společnou lodní projížďkou všech účastníků semináře po Seině - **Bateaux Mouches**. Je už tma a loď se šine po tmavé Seině vpřed. Po stranách má velké silné reflektory, které osvětlují oba břehy. Průvodce nás upozorňuje na zajímavá místa. Jedeme kolem Notre Dame i Eiffelovky, pod několika mosty. Je to paráda. Jen škoda, že je března a je taková zima.

Den 8, sobota 21. 3.

Snad poprvé v životě jsem šel se zvědavostí do kanalizace a ještě jsem za to zaplatil. A navíc se mi to líbilo. Jak to? Stačí se v Paříži zajít podívat do **Egout de Paris**. Člověk by neřekl, jak zajímavá může být podzemní kanalizace upravená na muzeum. Muzeum historie zásobování Paříže vodou. Teprve když člověk vidí jeho vývoj a zjistí, jak složitou věcí vlastně kanalizace je, začne se divit, jak je možné, že to pořád tak dobře funguje a jak zranitelné místo každého města to je. Kanalizace by klidně mohla být hlavním hrdinou nějakého dalšího neodolatelného amerického filmu o ohrožení velkého města. Zloduch by ochromil kanalizaci a nějaký hrdinný metař s lejnocucem by celé město musel zachránit. Ha, ha.

Je odpoledne našeho posledního dne v Paříži a my směřujeme na místo, které jsme si jako lahůdku nechali na konec: **Montmartre**. Pamatuju si, jak o něm Jules Verne napsal, že jde o největší krtinu v Paříži. Když tady teď stojím vidím, že Montmartre si tuhle charakteristiku ani trochu nezasloužil. Verne naštěstí nevyjadřoval svůj názor, ale jen jeden z hrdinů jeho četných knih, tuším to měl být Angličan, popichoval svého francouzského sluhu, jenž se na Montmarteru narodil. Být tím Francouzem, asi bych se taky tvrdě bránil, protože se mi Montmartre moc líbí (a to jsem se tady ani nemusel narodit). Při pohledu z „města“ je dominantou Montmarteru bělostná pseudobyzantská bazilika **Sacre-Coeur**, zakončená elegantní, stejně bělostnou, kopulí. Když jste na Montmarteru, jsou největší atrakcí křivolaké uličky s kavárnami, nebo náměstí du Tertre s desítkami malířů nabízejících své výtvořky, nebo i své služby, stovkami holubů (nabízejících taktéž své „výtvořky“ a „služby“) a studenty přivydělávajícími si hraním na housle nebo pletením dlouhých copánků z vlasů. Ruch je tady velký, protože asi nejsem jediný, komu se tady líbí.

Jak mě Montmartre nadchnul, tak mě Sorbonna zklamala. Tedy alespoň co se budovy týče. Asi jsem neměl tolik očekávat, což je ale v případě tak věhlasné pověsti této pařížské univerzity dost těžké. Ve skutečnosti jde jen o jednu z mnoha šedivých budov v centru, která (alespoň pro mne) ničím nevyniká. Je ale fakt, že to hlavní a cenné se skrývá uvnitř., stejně jako u lidí.

Paříž - Praha

Den 9, neděle 22. 3.

Zábava skončila, je zas potřeba jít do práce. V mém případě na stop. Ráno je deštivé a v tomto počasí se mi těch skoro 1200 kilometrů, které mě čekají do Prahy, zdá úděsných. Navíc se mi Paříž moc líbí a vůbec se mi nechce pryč. RERem odjíždím na východ Paříže, na výpadovku směrem na Německo.

Čekám, čekám a nic. Francouzi neberou. Až po hodině mi staví paní, která mi sice vůbec nerozumí (mluví jen francouzsky), ale o to cennější je, že mě chce kus svěst. Vystupuju na benzínce asi 50 km za Paříží, protože můj první strážník anděl na cestě do Prahy odbočuje z dálnice pryč. Po chvíli mám zase štěstí. Berou mě američtí vojáci. S těmi

jedu celkem daleko, až za Mannheim. Tam mě bere Němka, s kterou se opět svezu notný kus - k Bambergu. Pozdě odpoledne ještě stopuju Němce z Hofu, což je městečko asi 15 kilometrů od Aše. Bohužel jede přímo do Hofu, takže mě před městem vysazuje. Sjel jsem tak sice z hlavního tahu mezi Německem a Čechami, ale na druhou stranu jsem už blízoučko domovu. Posledních pár kilometrů na hranice nakonec nemusím dojít pěšky, jak jsem si původně myslel, ale bere mě parta německých, notně podroušených, pankáčů. Jsou docela srandovní a když mě asi kilometr od hranic vysazují, přejí mi šťastnou cestu.

Den 10, pondělí 23. 3.

Po 19 hodinách cesty z Paříže jsem na hranicích a chladná noc jen umocňuje můj pocit: jsem strašně rád, že už jsem zase doma a strašně šťastný, že zase vidím naši vlajku. Přicházím na ašské nádraží, ale jelikož v tuto noční hodinu samozřejmě žádný vlak nejede, dospívám do rána na lavičce. Alespoň, že už je česká. Ráno nasedám na vlak a ještě před obědem vystupuju po deseti dnech opět v Praze.

DALŠÍ DENÍKY:

Název	Rok	Země
Střípky z Izraele	1990	Izrael
Skandinávie	1991	Finsko, Norsko, Švédsko, Dánsko
Stopem do Paříže	1992	Francie
Blízký východ	1992	Turecko, Kypr, Sýrie, Jordánsko
Západní Afrika	1993-4	Ghana, Pobřeží slonoviny, Mali, Burkina Faso, Togo, Benin
Střední východ roku 1374 AH	1995	Turecko, Írán, Pákistán
Pobaltí	1997	Litva, Lotyšsko, Estonsko, Rusko
Cesta kolem světa - I. až IV. díl - Příloha I.: Statistika aneb kolik stojí cesta kolem světa? - Příloha II.: E-mailové zprávy	1998-9	Bělorusko, Rusko, Kazakstán, Čína, Pákistán, Indie, Nepál, Bangladéš, Thajsko, Malajsie, Singapur, Indonésie, Austrálie, Francouzská Polynésie, Chile, Velikonoční ostrov, Bolívie, Peru
Blízký východ	2002	Libanon, Sýrie, Jordánsko
Afghánistán	2004	Afghánistán, Pákistán, Spojené arabské emiráty
Albánie	2007	Albánie, Černá Hora, Chorvatsko

Všechny deníky si můžete stáhnout z internetové stránky e-časopisu <http://eCesty.cz>